"Leer Nederlands!"
Actieles 3: Leren in de bibliotheek

Voorbereiding van de radioles

- Beluister samen de cd of de mp3.
- Bekijk les 3 in de map.
- Deze les biedt leerstof voor: twee of drie radio/tv-lessen

Hieronder ziet u een voorbeeld van een lesvoorbereiding

Radioles 3 Actieles 3: Leren in de bibliotheek Datum: …………………..				*Voorbeeld*
Tijd	Wat doe je?	Wie?	Bijzonderheden	Klaar?
5'	Intro		Geef een korte inleiding op de nieuwe lessen. Vertel de luisteraars dan wat u deze les gaat doen. Bijvoorbeeld: *"Deze les gaat over leren in de bibliotheek. We luisteren naar een gesprek, verder oefenen we met de woorden en doen we nog een oefening."*	
5'	De Woorden	Interactie	- Vertel de luisteraars dat ze eerst gaan luisteren naar drie woorden die in het gesprek voorkomen. - Laat de woorden één keer horen - Stimuleer de luisteraars om thuis mee te doen. - Bespreek de woorden. Gebruik de voorbeeldzinnen. Vraag aan elkaar! - Laat de woorden nog een keer horen.	
10'	Gesprek		- Introduceer het gesprek en laat het gesprek horen. - Bespreek het gesprek na.	
5'	De woorden	Interactie	- Laat de woorden één keer horen - Stimuleer de luisteraars om thuis mee te doen. - Bespreek de woorden. Gebruik de voorbeeldzinnen. Vraag aan elkaar! - Laat de woorden nog een keer horen.	
10'	Oefening	Stel de vragen aan elkaar	- Doe de vragen van de oefening bij het gesprek - Laat eventueel het gesprek nog een keer horen.	
5'	Woorden	Interactie	- Laat de woorden één keer horen - Bespreek de woorden. Gebruik de voorbeeldzinnen.	
10'	Gesprek		- Introduceer het tweede deel van het	10'

			gesprek en laat het horen. - Bespreek het gesprek na.	
5'	Afsluiten		Vertel kort wat er deze les is gedaan. Bijv.: *"Vandaag hebben we naar twee delen van een gesprek over leren in de bibliotheek geluisterd. We hebben de woorden geoefend. Volgende keer herhalen we het gesprek en de woorden nog een keer. Verder doen we Meepraten en gaan we meer oefenen."*	

Eigen voorbereiding Radioles

Radioles nr. Datum: …………………….				
Tijd	Wat doe je?	Wie?	Bijzonderheden	Klaar?

“Leer Nederlands!”
Actieles 3: Leren in de bibliotheek

 BEGIN VAN DE LES

Geef een korte inleiding op de nieuwe lessen. Ze heten: Actielessen. Ze zijn gemaakt om u te helpen **actief** de taal te leren, om meer met taal te doen, te praten, te leren met het internet, in de bibliotheek en met een taalmaatje.

Laat track 1 van de CD horen.

 Track 1

Dit is Les 3 van de Actielessen: Leren in de bibliotheek.
Esi en Safiya praten in deze les over leren in de bibliotheek. Po-Sam kent u al van de vorige les. Safiya Hersi stelt zich even voor.

Ik ben Safiya Hersi
Ik kom uit Somalië.
Ik ben 32 jaar.
Mijn man en ik hebben twee kinderen.
Mijn hobby is lezen.
Mijn droom was altijd: in een bibliotheek werken.
Wat ik gedaan heb om mijn doel te bereiken? Ik kwam als analfabete in Nederland. Ik heb de Nederlandse taal snel geleerd. Ik ging naar de bibliotheek als de kinderen op school zaten. Ik volgde een opleiding en hielp op de bieb. Nu ben ik bibliotheekmedewerker.

 INTRODUCTIE

Praat kort over het onderwerp van deze les.
- De les gaat over leren in de bibliotheek.
- Vraag aan de luisteraars of ze wel eens naar de bibliotheek gaan, en wat ze daar dan doen. Lenen ze daar een boek, of gaan ze er juist op het internet?
- Bespreek de praktijkopdracht uit les 2

 DE WOORDEN

Laat nu track 2 horen. Dit zijn drie woorden die in de tekst voor gaan komen. Vertel de luisteraars goed op te letten en mee te doen. Benadruk dat deze woorden straks terug te horen zullen zijn in de tekst.

 Track 2

DE WOORDEN 1
Luister nu eerst naar de woorden en uitdrukkingen. Zeg de woorden na.
Leer elke dag drie woorden.

De bibliotheekmedewerker
[piep]
De bibliotheekmedewerker
Een bibliotheekmedewerker is een man of een vrouw die op een bibliotheek werkt.
Bijvoorbeeld: Als je bibliotheekmedewerker wilt worden, moet je een opleiding doen.

Het ver schoppen
[piep]
Het ver schoppen
Als je het ver geschopt hebt in je leven, heb je veel bereikt.
Bijvoorbeeld:
- *Waar werk jij nu?*
- *Ik ben directeur van een bank.*
- *Zo, jij hebt het ver geschopt.*

Het doel
[piep]
Het doel
Een doel is waar je wilt komen.
Bijvoorbeeld: 1. Het doel van onze reis is Parijs, de hoofdstad van Frankrijk.
Bijvoorbeeld 2: Estela wil arts worden. Dat is haar doel.

 HET GESPREK DEEL 1

Vertel de luisteraars dat ze straks een gesprek gaan horen tussen Po-Sam Chan en Safiya Hersi. Ze ontmoeten elkaar in de bibliotheek, en hebben een gesprek over leren in de bibliotheek.

Laat nu track 3 horen. Het is het eerste deel van het gesprek.

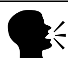
 Track 3

HET GESPREK DEEL 1

Po-Sam gaat naar de bibliotheek. Als hij binnenkomt, ziet hij Safiya.

Po- Sam	Safiya! Jij hier? Ook toevallig, laatst kwam ik Esi tegen.
Safiya	Esi? Van de taalcursus?
Po-Sam	Ja, die!
Safiya	Goh, hoe is het met haar?
Po-Sam	Goed, ze heeft een kind en ze werkt hard.
Safiya	Vroeger was ze heel anders… ze was altijd bezig met feesten. Ze is dus veranderd?
Po-Sam	Ja. Ze is heel serieus geworden. En ze spreekt goed Nederlands, weet je, ze leert veel via internet. Daar zijn zoveel programma's om de taal te leren! Ze heeft me Oefenen.nl laten zien. Ken je dat?
Safiya	Ja zeker, Po-Sam.
Po-Sam	En *Klik en Tik* en *Taalklas*?
Safya	Ja, en *Eten en Weten* en *Taal op je werk*. Die ken ik heel goed.
Po-Sam	O, kom je hier vaker oefenen?
Safiya	Nee, ik werk hier. Ik ben bibliotheekmedewerker.
Po-Sam	Zo! Jij hebt het ver geschopt.
Safiya	Ja, ik heb mijn doel bereikt. Maar, ik heb er hard voor gewerkt hoor.
Po-Sam	Hoe heb je het gedaan? Was de taal geen probleem voor je?
Safiya	Tja, de taal… Weet je, ik heb gewoon heel erg mijn best gedaan. Ik heb niet alleen geleerd van de taalcursus en via internet, maar vooral ook in de praktijk. Veel met mensen praten, samen dingen doen. En jij? Hoe is het met jouw Nederlands? Je komt hier dus oefenen?
Po-Sam	Ja, want thuis is de computer nooit vrij. Mijn vrouw gebruikt hem, en mijn kinderen.
Safiya	Ach, arme Po-Sam…. Laat je toch de kaas niet van het brood eten!
Po-Sam	Huh? Ik eet helemaal geen brood met kaas hoor…
Safiya	Nee ik bedoel: laat je niet afpakken wat van jou is. Maar het is geen probleem hoor, hier in de bibliotheek is altijd wel een computer vrij. Vooral als je 's morgens komt. En we hebben ook veel leerboeken, woordenboeken, taalmethodes. En je kunt ook hulp krijgen. Kom, ik zal je alles laten zien.
Po-Sam	Ha! Daar is Oefenen.nl. Maar hoe kan ik oefenen?
Safya	Je moet eerst inloggen. Als je inlogt, kun je in het programma.
Po-Sam	O ja… Maar hoe doe je dat?

Weet u wat dat is? Inloggen, de gebruikersnaam en het wachtwoord?

 BESPREKING

Bespreek het eerste gesprek. Vertel wat er gebeurd is.

Leg woorden uit. Maak gebruik van de woordenlijst bij track 2 en 4.

Bespreek de vraag die aan het eind van track 3 is gesteld.

De vraag was: *Weet u wat dat is? Inloggen, de gebruikersnaam en het wachtwoord?*
Het antwoord wordt later uitvoerig besproken, maar de luisteraars kunnen er ondertussen over nadenken.

Geef na track 3 een samenvatting van het gesprek.

Po-Sam en Safiya kennen elkaar van de cursus Nederlands. Ze ontmoeten elkaar in de bibliotheek. Safiya is bibliotheekmedewerker en vertelt Po-Sam wat hij allemaal in de bibliotheek kan doen. Ze helpt hem bij het inloggen.

Laat het gesprek nu nog een keer horen.

 Let op de tijd! De tijd voor gesprek en bespreking is ongeveer 10 minuten.

 WOORDEN LEREN

Vertel dat het belangrijk is veel woorden te leren.

Laat nu track 4 horen. Dit gaat zo:

- De luisteraars luisteren naar het woord.
- Bij de piep herhalen ze het woord.
- Dan luisteren ze nog een keer naar het woord.

Bespreek de woorden. Maak er in de studio een les van. Doe het zo. Presentator 1 (=P1) vraagt aan presentator 2 (=P2).

- P1: "Heb je je examen gehaald?"
- P2: "Ja, maar alleen omdat ik erg mijn best heb gedaan!"

- P1: "Laat je toch de kaas niet van het brood eten!"
- P2: "Hoe bedoel je?"
- P2: "Laat je niet afpakken wat van jou is!"

Laat de cursisten eventueel nog een keer luisteren naar track 4.

 Let op de tijd! De tijd voor de woorden is ongeveer 10 minuten.

 Track 4

DE WOORDEN 2

Leer elke dag drie woorden of uitdrukkingen. Luister goed. Zeg de woorden na.

Bereiken
[piep]
Bereiken
Als je iets bereikt, kom je daar.
Bijvoorbeeld 1: Na een reis van zeven dagen bereikten we Amsterdam.
Bijvoorbeeld 2: Zij heeft hard gewerkt en veel bereikt. Ze is dokter geworden.

Je best doen
[piep]
Je best doen
Als je je best doet, doe je iets zo goed mogelijk.
Bijvoorbeeld: Mijn dochter doet erg haar best op school, ze haalt goede cijfers.

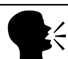
Vooral
[piep]
Vooral
Als je vooral brood eet, eet je meer brood dan andere dingen, bijvoorbeeld aardappels of rijst.
Bijvoorbeeld: James houdt van dieren, vooral van katten.

Niet alleen…. maar ook …..
[piep]
Niet alleen…. maar ook …..
Als je niet alleen van lezen houdt, maar ook van muziek, dan houd je van lezen én van muziek.
Bijvoorbeeld: Juan gaat niet alleen naar de bibliotheek om kranten te lezen, maar ook om met internet te oefenen.

Je de kaas van het brood laten eten
[piep]
Je de kaas van het brood laten eten
Als je je de kaas van het brood laat eten, pakken anderen af wat van jou is.
Bijvoorbeeld: Anderen lenen jouw auto altijd en dan heb jij geen auto. Laat je de kaas toch niet van het brood eten.

Afpakken
[piep]
Afpakken
Als je een boek afpakt van een ander, neem je het boek weg. De ander heeft het boek niet meer.
Bijvoorbeeld: De politie heeft zijn rijbewijs afgepakt.

Inloggen
[piep]
Inloggen
Als je inlogt, kom je in een programma.
Bijvoorbeeld: Om te kunnen oefenen moet je inloggen.

 OEFENING BIJ GESPREK DEEL 1

Nu doet u een extra oefening bij het gesprek van track 3. De luisteraars moeten antwoord op de vragen geven. Doe het zo:

- Vertel dat de oefening bij het gesprek hoort.
- Stel de vragen. De luisteraars moeten een van de twee mogelijkheden kiezen.
- Geef de luisteraars tijd om na te denken. Herhaal de vraag eventueel.
- Geef het goede antwoord aan de luisteraars.

1. Heef Safiya haar doel bereikt?
   - ☐ Ja, Safiya heeft haar doel bereikt.
   - ☐ Nee, Safiya heeft haar doel niet bereikt.

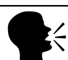
2. Wie werkt er in de bibliotheek?
   - ☐ Po-Sam werkt in de bibliotheek.
   - ☐ Safiya werkt in de bibliotheek.

3. Waarom kan Po-Sam thuis niet oefenen?
   - ☐ Omdat hij geen computer heeft.
   - ☐ Omdat zijn vrouw en kinderen veel op de computer zitten.

4. Wat bedoelt Safiya met: laat je de kaas niet van het brood eten?
   - ☐ Dat Po-Sam de computer niet van zich af moet laten pakken.
   - ☐ Dat zijn vrouw en kinderen niet meer op de computer mogen.

5. Waarom komt Po-Sam naar de bibliotheek?
   - ☐ Om boeken te lenen.
   - ☐ Om op de computer te leren.

Nu kunt u het gesprek nog een keer laten horen.

 UITLEG MEEPRATEN

Laat track 5 horen.
Doe het zo:
- Laat de luisteraars eerst één keer alleen luisteren.
- Laat het nog een keer horen. Stimuleer de luisteraars thuis '*mee te praten'*.
- Speel 'Doe mee praat mee' een paar keer af. Doe ook in de studio mee.

 Let op de tijd! De tijd voor deze opdracht is ongeveer 5 á 10 minuten.

 Track 5

MEEPRATEN 1
Luister goed. Doe mee, praat mee.

A Ik wil oefenen met mijn Nederlands.
ik wil oefenen met mijn Nederlands.

B Kom maar oefenen, kom maar oefenen.
Oefen mee in de bibliotheek.

A Ik wil lezen in het Nederlands.
Ik wil lezen in het Nederlands.

B Kom maar lezen, kom maar lezen.
Lees maar mee in de bibliotheek.

A Ik wil schrijven in het Nederlands.
ik wil schrijven in het Nederlands.

B Kom maar schrijven, kom maar schrijven.
Schrijf maar mee in de bibliotheek.

A Ik wil mailen in het Nederlands.
ik wil mailen in het Nederlands.

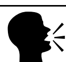
B Kom maar mailen, kom maar mailen.
Mail maar mee in de bibliotheek.

A Ik wil praten in het Nederlands.
ik wil praten in het Nederlands.

B Kom maar praten, kom maar praten.
Praat maar mee in de bibliotheek.
Maar denk eraan: wel zachtjes!
Maar denk eraan: wel zachtjes!

A Ik wil zingen in de bibliotheek!
ik wil zingen in de bibliotheek!

B Nee… helaas, dát kan niet.
Nee… helaas, dát kan niet in de bibliotheek.

 DE WOORDEN

Laat nu track 6 horen. Dit zijn drie woorden die in het tweede gesprek voor gaan komen. Vertel de luisteraars goed op te letten en mee te doen. Benadruk dat deze woorden straks terug te horen zullen zijn in het gesprek.

 Track 6

DE WOORDEN 3

Luister eerst naar de drie woorden en uitdrukkingen. Zeg de woorden na.

De gebruikersnaam
[piep] ......
De gebruikersnaam
Met een gebruikersnaam kun je in een internetprogramma komen.
Bijvoorbeeld: Mag ik zelf mijn gebruikersnaam kiezen?

Het wachtwoord
[piep] ......
Het wachtwoord
Een wachtwoord is een woord waarmee je toegang krijgt tot een programma. Een wachtwoord is geheim.
Bijvoorbeeld: Als je je wachtwoord vergeten bent, kun je een nieuw aanvragen.

De toegang
[piep] ......
De toegang
Als je toegang hebt, kun je naar binnen.
Bijvoorbeeld: Daar mag je niet komen. Zie je wel, er staat 'Verboden Toegang'

 HET GESPREK DEEL 2

Vertel dat het gesprek verder gaat en laat track 7 van de cd horen.

 Track 7

HET GESPREK DEEL 2

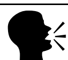
Po-Sam en Safiya zitten bij de TaalPC.

Safiya — Om in te loggen moet je je gebruikersnaam en je wachtwoord invullen.
Po-Sam — Je gebruikersnaam en je wachtwoord?
Safiya — Ja, zo krijg je toegang tot een programma. Je gebruikersnaam is de naam die je gebruikt voor het programma. Zeg maar, wat kies je als naam?
Po-Sam — Nou gewoon, mijn eigen naam, dat is het makkelijkst te onthouden.
Safiya — Prima, typ maar in.
Zo, en nu je wachtwoord. Wat kies je als wachtwoord?
Po-Sam — Ha! Dat ga ik jou niet vertellen! Dat is een geheim…
Safiya — Zo. Nu heb je nog een email-adres nodig. Dat heb je nog niet, hè? Wacht, dan gaan we eerst een mailadres voor je maken. Kijk, eerst je naam en dan een apenstaartje.
Po-Sam — Apenstaartje?
Safiya — Ja, apenstaartje of 'at', en dan bijvoorbeeld: gmail.com.
Po-Sam — Aha, mijn eigen mailadres: posamchan@gmail.com
Safiya — Ja! Gefeliciteerd. Nu heb je je eigen account. Nu kun je beginnen.
Po-Sam — Ha! Hier zie ik Station Nederlands! Dat hoort toch bij de Chinese radio?
Safiya — Ja, en ook bij de Somalische radio… Zie je?
O ja, nog iets. Bij het programma kun je je resultaten zien.
Po-Sam — Resultaten?
Safiya — Ja, wat je goed en fout gedaan hebt. En dan kun je nog eens extra oefenen met wat nog niet goed was.
Po-Sam — Wat handig!
Safiya — Ja, dat is heel handig. En nu maar oefenen. Als er iets is, dan roep je me maar…

Po-Sam zit te werken. Even later komt Safiya langs.

Safiya — Weet je Po-Sam, dit is misschien ook interessant voor je. Volgende week vrijdag is er een internetcursus hier in de bibliotheek, dan kun je leren twitteren en Facebook gebruiken.
Po-Sam — Twitteren, Facebook? Nee, dat hoeft voor mij niet. Dat is meer voor mijn kinderen. En misschien voor mijn vrouw. Laat mij maar Nederlands leren met de computer!

Vraag aan de luisteraar: En u? Oefent u veel op internet? Heeft u een gebruikersaccount op Oefenen.nl? En twittert u? En zit u op Facebook ?

 BESPREKING

Bespreek het tweede gesprek. Vertel wat er gebeurd is.

Leg woorden uit. Maak gebruik van de woordenlijst bij track 6 en 8.

Bespreek de volgende vragen:

En u? Gaat u wel eens naar de bibliotheek? Wat doet u daar dan?

Geef na track 7 een samenvatting van het gesprek.

Safiya helpt Po-Sam bij het leren op het internet in de bibliotheek. Po-Sam kan thuis niet op de computer omdat zijn vrouw en kinderen er altijd op zitten. Safiya werkt bij de bibliotheek, dus kan precies uitleggen hoe alles in de bibliotheek werkt.

Laat het gesprek nu nog een keer horen.

 Let op de tijd! De tijd voor gesprek en bespreking is ongeveer 10 minuten.

 WOORDEN LEREN

Vertel dat het belangrijk is veel woorden te leren.

Laat nu track 8 horen. Dit gaat zo:
- De luisteraars luisteren naar het woord.
- Bij de piep herhalen ze het woord.
- Dan luisteren ze nog een keer naar het woord.

Bespreek de woorden. Maak er in de studio een les van. Doe het zo. Presentator 1 (=P1) vraagt aan presentator 2 (=P2).
- P1: "Kun jij misschien een geheim bewaren?"
- P2: "Maar natuurlijk!"

- P1: "Heb je hard gewerkt vandaag?"
- P2: "Ja, maar alsnog geen resultaat!"

Laat de cursisten eventueel nog een keer luisteren naar track 8.

 Let op de tijd! De tijd voor de woorden is ongeveer 10 minuten.

 Track 8

DE WOORDEN 4

Leer elke dag vier woorden. Luister goed. Zeg de woorden na.

Onthouden
[piep] ......
Onthouden
Als je iets onthoudt, vergeet je het niet.
Bijvoorbeeld: Als je het telefoonnummer niet kunt onthouden, moet je het even opschrijven.

Het geheim
[piep] ......
Het geheim
Een geheim is iets dat niemand mag weten.
Bijvoorbeeld: Zal ik je een geheim vertellen? Sinterklaas bestaat niet. Niet aan anderen vertellen, hoor.

Het resultaat
[piep] ......
Het resultaat
A
Bijvoorbeeld: Hasan werkt erg serieus. Zijn resultaten zijn zeer goed.

Handig
[piep] ......
Handig
Als iets handig is, kun je het makkelijk gebruiken.
Bijvoorbeeld: Dat is een heel handig woordenboekje. Het is klein, het past in je zak en er staan heel veel woorden in.

Interessant
[piep] ......
Interessant
Als je iets interessant vindt, vind je het leuk en wil je er meer over weten.
Bijvoorbeeld: Carmen vindt wiskunde interessant. Zij wil er meer over weten.

 OEFENING BIJ GESPREK DEEL 2

Nu doet u een extra oefening bij het gesprek van track 7. De luisteraars moeten antwoord op de vragen geven. Doe het zo:

- Vertel dat de oefening bij het gesprek hoort.
- Stel de vragen. De luisteraars moeten een van de twee mogelijkheden kiezen.
- Geef de luisteraars tijd om na te denken. Herhaal de vraag eventueel.
- Geef het goede antwoord aan de luisteraars.

1. Hoe krijg je toegang tot een programma?
    - ☐ Met een wachtwoord en een pincode.
    - ☐ Met een gebruikersnaam en wachtwoord.

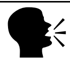
2. Wat is de gebruikersnaam van Po-Sam?
    - ☐ Zijn eigen naam.
    - ☐ De naam van zijn vrouw.

3. Gaat Po-Sam de internetcursus volgen?
    - ☐ Ja.
    - ☐ Nee

4. Waarom wil Po-Sam zijn wachtwoord niet aan Safiya vertellen?
    - ☐ Omdat het een geheim is.
    - ☐ Omdat het een lang wachtwoord is.

5. Wat vindt Po-Sam handig aan het programma?
    - ☐ Dat het bij CRTV hoort.
    - ☐ Dat je resultaten kunt zien.

Nu kunt u het gesprek nog een keer laten horen.

 UITLEG MEEPRATEN

Laat track 9 horen.

Doe het zo:
- Laat de luisteraars eerst één keer alleen luisteren.
- Laat het nog een keer horen. Stimuleer de luisteraars thuis '*mee te praten'*.
- Speel 'Doe mee praat mee' een paar keer af. Doe ook in de studio mee.

 Let op de tijd! De tijd voor de woorden is ongeveer 5 á 10 minuten.

 Track 9

MEEPRATEN 2
Luister goed. Doe mee, praat mee.

A Wat doe jij hier? Wat doe jij hier?

B Ik ben bibliotheekmedewerker.
Ik ben bibliotheekmedewerker.

A Zo! Jij hebt het ver geschopt!
Zo! Jij hebt het ver geschopt!

B Ik heb ‘r hard voor gewerkt.
Ik heb ‘r hard voor gewerkt.
En jij, wat doe jij hier?
En jij, wat doe jij hier?

A Ik kom hier om te leren. Ik kom hier om te leren.

B Zal ik je even helpen? Zal ik je even helpen?

A Graag, hoe kan ik internetten?
Graag, hoe kan ik internetten?

B Internetten doe je zo!
Internetten doe je zo!

A En hoe kan ik mailen?
En hoe kan ik mailen?

B Mailen doe je zo!
Mailen doe je zo!

A En hoe kan ik twitteren?
En hoe kan ik twitteren?

B Twitteren doen we later!
Twitteren doen we later!

 OEFENING

Vertel de luisteraars:

- U leert hoe u iets kunt zeggen dat vorige week of vorige maand is gebeurd.
- Let goed op de werkwoorden. Hoeveel werkwoorden hoor je?
- Doe mee met de oefening.
- U hoort eerst een vraag.
- Dan hoort u het antwoord.

- U krijgt eerst een voorbeeld te horen.

Laat dan track 10 horen. De luisteraars moeten na de piep antwoord geven op de vraag.

 Track 10

DE OEFENING

Luister goed:

Vandaag werkt Po-Sam in de bibliotheek. Gisteren heeft hij ook in de bibliotheek gewerkt.
Vandaag praat Po-Sam met Safiya. Gisteren heeft hij ook met haar gepraat.

Iets is gisteren, vorige week of vorige maand gebeurd. Dat kun je zeggen met hebben plus gewerkt, gepraat, enzovoort.

Luister naar de voorbeelden:

Heeft Esi goed Nederlands geleerd?	Ja, ze heeft de taal goed ….[pauze] geleerd.
Heeft u een gebruikersnaam gekregen?	Ja, die heb ik ….[pauze] gekregen.

Nu zelf. Vul de zinnen aan.

1. Heeft Mounir hard gewerkt?	Ja hij heeft hard ….[piep] ….. gewerkt.
2. Heeft Safiya het ver geschopt?	Ja, ze heeft het ver ….[piep]….geschopt.
3. Heeft Po-Sam veel geoefend?	Ja hij heeft veel ….[piep] ….. geoefend.
4. Heb je je wachtwoord ingevuld?	Ja die heb ik ….[piep]….. ingevuld.
5. Heb je een e-mail gestuurd?	Ja ik heb een mail….[piep] ….. gestuurd.

 UITLEG

Leg bij Track 11 uit waar het over gaat. Het gaat over de klemtoon in lange woorden.

- De luisteraars luisteren naar een voorbeeld.
- Daarna moeten ze zelf de woorden nazeggen.

Oefen eerst in de studio. Maak er een les van. Doe het zo.
Presentator 1 vraagt aan presentator 2:

- P1: Maak je nou een grapje, of ben je <u>se</u>rieus?
- P2: Het is niet <u>se</u>rieus, ik ben seri<u>eus</u>!

 <u>Track 11</u>

De uitspraak. De klemtoon in lange woorden

Hoe zeg je het woord? Zeg je '<u>se</u>rieus' of 'seri<u>eus</u>'?
Je zegt: seri<u>eus</u>. Hoort u het? De klemtoon is aan het eind van het woord. Ser<u>ieus.</u>

Doe mee, praat nu zelf

De bibliotheek
[piep]…………………
De bibliotheek

Het resultaat
[piep] ……………..
Het resultaat

Het geheim
[piep] …………….
Het geheim

Het station
[piep]……………
Het station

Het adres
[piep]……………
Het adres

Let op! In sommige woorden is de klemtoon in het begin van het woord.
Bijvoorbeeld: het <u>wacht</u>woord, de <u>e</u>-mail. Doe mee, praat nu zelf

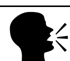
Bezig zijn
[piep]……………
Bezig zijn

Internet
[piep]……………
Internet

Het woordenboek

[piep]……………
Het woordenboek

Twitteren
[piep]……………
Twitteren

 OEFENING

Vertel de luisteraars:
- U leert in deze oefening een aantal handige uitdrukkingen.
- Luister eerst goed naar de zinnen.
- Zeg de zinnen na, en leer de zinnen.

Laat dan track 12 horen.

 Track 12

Handige zinnen. Uitdrukkingen.

A Laat de kaas toch niet van je brood eten!
B Wat bedoel je?
A Ik bedoel: laat je niet afpakken wat van jou is.

A Zo, jij hebt het ver geschopt!
B Wat bedoel je?
A Ik bedoel: jij hebt veel bereikt!

A Je moet echt je best doen.
B Wat bedoel je?
A Ik bedoel: je moet zo hard mogelijk werken.

A Dat hoeft voor mij niet!
B Wat bedoel je?
A Ik bedoel: dat is voor mij niet nodig.

 Laat nu Track 13 horen. Het is het gesprek in een normaal spreektempo.

 Track 13

HET GESPREK

Po-Sam gaat naar de bibliotheek. Als hij binnenkomt, ziet hij Safiya.

Po- Sam	Safiya! Jij hier? Ook toevallig, laatst kwam ik Esi tegen.
Safiya	Esi? Van de taalcursus?
Po-Sam	Ja, die.
Safiya	Goh, hoe is het met haar?
Po-Sam	Goed, ze heeft een kind en ze werkt hard.
Safiya	Vroeger was ze heel anders… ze was altijd bezig met feesten. Ze is dus veranderd?
Po-Sam	Ja. Ze is heel serieus geworden. En ze spreekt goed Nederlands, weet je, ze leert veel via internet. Daar zijn zoveel programma's om de taal te leren! Ze heeft me Oefenen.nl laten zien. Ken je dat?
Safiya	Ja zeker, Po-Sam.
Po-Sam	En *Klik en Tik* en *Taalklas*?
Safya	Ja, en *Eten en Weten* en *Taal op je werk*. Die ken ik heel goed.
Po-Sam	O, kom je hier vaker oefenen?
Safiya	Nee, ik werk hier. Ik ben bibliotheekmedewerker.
Po-Sam	Zo! Jij hebt het ver geschopt.
Safiya	Ja, ik heb mijn doel bereikt. Maar ik heb er hard voor gewerkt, hoor.
Po-Sam	Hoe heb je dat gedaan? Was de taal geen probleem voor je?
Safiya	Tja, de taal… Weet je, ik heb gewoon heel erg mijn best gedaan. Ik heb niet alleen geleerd van de taalcursus en via internet, maar vooral ook in de praktijk. Veel met mensen praten, samen dingen doen. En jij? Hoe is het met jouw Nederlands? Je komt hier dus oefenen?
Po-Sam	Ja, want thuis is de computer nooit vrij. Mijn vrouw gebruikt hem, en mijn kinderen.
Safiya	Ach, arme Po-Sam…. Laat je toch de kaas niet van het brood eten!
Po-Sam	Huh? Ik eet helemaal geen brood met kaas hoor…
Safiya	Nee, ik bedoel: laat je niet afpakken wat van jou is. Maar het is geen probleem hoor, hier in de bibliotheek is altijd wel een computer vrij. Vooral als je 's morgens komt. En we hebben ook veel leerboeken, woordenboeken, en ook taalmethodes. En je kunt ook hulp krijgen. Kom, ik zal je alles laten zien.
Po-Sam	Ha! Daar is Oefenen, nl. Maar hoe kan ik oefenen?
Safya	Je moet eerst inloggen. Als je inlogt, kun je in het programma.
Po-Sam	O ja… Maar hoe doe je dat?

Po-Sam en Safiya zitten bij de TaalPC.

Safiya	Om in te loggen moet je je gebruikersnaam en je wachtwoord invullen.
Po-Sam	Je gebruikersnaam en je wachtwoord?
Safiya	Ja, want zo krijg je toegang tot een programma. Je gebruikersnaam is de naam die je gebruikt voor het programma. Zeg maar, wat kies je als naam?
Po-Sam	Nou gewoon, mijn eigen naam, dat is het makkelijkst te onthouden.
Safiya	Prima, typ maar in. Zo, en nu je wachtwoord. Wat kies je als wachtwoord?
Po-Sam	Ha! Dat ga ik jou niet vertellen! Dat is een geheim…

Safiya	Zo. Nu heb je nog een email-adres nodig. Dat heb je nog niet, hè? Wacht, dan gaan we eerst een email-adres voor je maken. Kijk, eerst je naam en dan een apenstaartje.
Po-Sam	Apenstaartje?
Safya	Ja, apenstaartje of 'at', en dan bijvoorbeeld: gmail.com.
Po-Sam	Aha, mijn eigen mailadres: posamchan@gmail.com
Safiya	Ja. Gefeliciteerd. Nu heb je je eigen account. Nu kun je beginnen.
Po-Sam	Ha! Hier zie ik Station Nederlands! Dat hoort toch bij de Chinese radio?
Safiya	Ja, en ook bij de Somalische radio… Zie je? O ja, nog iets. Bij het programma kun je je resultaten zien.
Po-Sam	Resultaten?
Safya	Ja wat je goed en fout gedaan hebt. En dan kun je nog eens extra oefenen met wat nog niet goed was.
Po-Sam	Wat handig!
Safiya	Ja, dat is heel handig. Ja, en nu maar oefenen. Als er iets is, nou dan roep je me maar…

Po-Sam zit te werken. Even later komt Safiya langs.

Safiya	Weet je Po-Sam, dit is misschien ook interessant voor je. Volgende week vrijdag is er een internetcursus hier in de bibliotheek, dan kun je leren twitteren en Facebook gebruiken.
Po-Sam	Twitteren, Facebook? Nee, dat hoeft voor mij niet. Dat is meer voor mijn kinderen. En misschien voor mijn vrouw. Laat mij maar Nederlands leren met de computer!

In track 14 wordt aanvullende informatie gegeven bij het onderwerp van de les. U kunt hier een vertaling van geven. Laat de track horen.
Natuurlijk kunt u hierbij ook extra informatie geven.

Bespreek daarna alle tips nog eens

 Track 14

De informatie. Luister goed.

Leren in de bibliotheek

Wilt u beter Nederlands leren? Kom naar de bibliotheek. Daar staan allerlei taalmethodes en woordenboeken in de kast. Er zijn taalcursussen voor alle niveaus: van beginners tot gevorderden. U vindt er alle bekende methodes, zoals IJsbreker, Code Nederlands, de Delftse Methode en Nieuwe Buren. Vanuit iedere moedertaal is er wel een geschikte taalcursus te vinden. Zo zijn er taalcursussen voor mensen die Arabisch, Chinees, Engels en Thai spreken.

Leesboeken

De bibliotheek heeft verder leesboeken speciaal voor volwassenen die net beginnen met lezen. Het verhaal is voor volwassenen interessant, maar dan technisch minder moeilijk geschreven. Ideaal om te oefenen met het lezen van Nederlands.

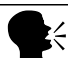
Internet

Wilt u leren met het internet? Ook dat kan inde bibliotheek. U kunt gratis lessen volgen met speciale oefenprogramma's op de computer. Taal, rekenen, internetten, kennis van de Nederlandse samenleving.

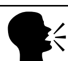
Wilt u hulp bij het werken met de computer? En bij het kiezen van een programma dat bij u past? In veel bibliotheken wordt tegenwoordig begeleiding gegeven. Ook worden er cursussen gegeven, bijvoorbeeld over Twitter en Facebook, maar ook over fotograferen. Vraag het aan de bibliotheekmedewerker. Of neem een folder mee.

Lezen en lenen

Natuurlijk kunt u ook kranten en tijdschriften komen lezen aan de leestafel.
En als u lid bent van de bibliotheek, kunt u boeken lenen. Want daar is de bibliotheek ook nog steeds voor.

 <u>TIP VAN DE WEEK 1</u>

Stap eens binnen bij de bibliotheek bij u in de buurt.

 <u>TIP VAN DE WEEK 2</u>

Als u op internet werkt: wees voorzichtig met uw wachtwoorden. Ze zijn geheim!

PRAKTIJKOPDRACHT

De opdracht bij deze les is: "Zoek een bibliotheek bij jou in de buurt."

Ga op het internet, en zoek op welke bibliotheek dicht bij jou in de buurt zit. Als je al bij een bibliotheek zit, ga naar de site van die bibliotheek. Beantwoord de volgende vragen.

1. Kun je je op de site inschrijven, of moet je naar de bibliotheek gaan?

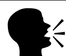
   Je moet ………………………………………………………………

2. Hoeveel kost het om je in te schrijven bij de bibliotheek?

   Het kost ……………………………………………………………..

3. Kun je bij jou bibliotheek Nederlands les krijgen?

   Ja, je kunt ……………………………………………………………………

AFSLUITING LES

Vertel kort wat er deze les is gedaan.

We hebben geluisterd naar een gesprek over leren in de bibliotheek. We hebben nieuwe woorden en zinnen geleerd, geoefend met het onthouden van nieuwe woorden en gelet op de uitspraak van woorden. Stimuleer de luisteraars om te leren, overal te leren.

Veel succes! Het spreekwoord zegt: je bent nooit te oud om te leren! Heeft u in uw taal ook zo'n spreekwoord?